

Karar Sayısı : 2018/11443

17 Kasım 2017 tarihinde Ankara’da imzalanan ekli “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşması”nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 9/2/2018 tarihli ve 13388326 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü ve 5 inci maddelerine göre, Bakanlar Kurulu’nca 19/2/2018 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

Binali YILDIRIM
Başbakan

B. BOZDAĞ
Başbakan Yardımcısı

H. ÇAVUŞOĞLU
Başbakan Yardımcısı

F. ÖZLÜ
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

N. ZEYBEKCI
Ekonomi Bakanı

B. TÜFENKCI
Gümrük ve Ticaret Bakanı

N. AĞBAL
Maliye Bakanı

V. EROĞLU
Orman ve Su İşleri Bakanı

M. ŞİMŞEK
Başbakan Yardımcısı

A. GÜL
Adalet Bakanı

J. SARIEROĞLU
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

B. ALBAYRAK
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

S. SOYLU
İçişleri Bakanı

İ. YILMAZ
Millî Eğitim Bakanı

A. DEMİRCAN
Sağlık Bakanı

F. IŞIK
Başbakan Yardımcısı

F. B. SAYAN KAYA
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

M. ÖZHASEKİ
Çevre ve Şehircilik Bakanı

O. A. BAK
Gençlik ve Spor Bakanı

L. ELVAN
Kalkınma Bakanı

A. ARSLAN
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

R. AKDAĞ
Başbakan Yardımcısı

Ö. ÇELİK
Avrupa Birliği Bakanı

M. ÇAVUŞOĞLU
Dışişleri Bakanı

A. E. FAKİBABA
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

N. KURTULMUŞ
Kültür ve Turizm Bakanı

N. CANIKLI
Millî Savunma Bakanı

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
KARADAĞ HÜKÜMETİ
ARASINDA
ORMANCILIK ALANINDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

Bundan böyle "Taraflar" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti;

Bundan böyle "Anlaşma" olarak anılacak olan işbu "İşbirliği Anlaşması" çerçevesinde;

Türk ve Karadağ halkları arasındaki dostluk ilişkilerini güçlendirme ve ormancılık alanında işbirliği geliştirme yolundaki isteklerini ifade ederek,

Çölleşme ve erozyon kontrolünün, bilimsel, teknik ve teknolojik açıdan yakın işbirliğini gerektirdiğinin bilincinde olarak,

Ormancılık alanında daha yakın işbirliğinin doğuracağı faydaları ve ortak çıkarlarını dikkate alarak,

Her iki ülkenin taraf olduğu çok taraflı uluslararası anlaşma ve sözleşmeler çerçevesinde işbirliğini güçlendirmeyi dileyerek,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmıştır:

Madde 1

Doğal kaynakların korunması, çölleşme ve kuraklıkla mücadele, erozyon kontrolü, mevcut ormanların korunması ve rehabilitasyonu için, Taraflar, ulusal mevzuatlarına dayanarak; eşitlik, mütekabiliyet ve karşılıklı yarar temelinde, bilgi, deneyim ve teknoloji paylaşımı ile işbirliği yapacaktır.

Madde 2

Taraflar aşağıdaki alanlarda işbirliği yapacaklardır:

- a) Çok fonksiyonlu orman amenaşman planlama,
- b) Orman ekosistemlerinde biyolojik çeşitliliğinin sürdürülebilir yönetimi,
- c) Bozuk orman ekosistemlerinin iyileştirilmesi,
- d) Orman zararlılarıyla entegre mücadele yöntemleri,
- e) Orman yangın yönetimi,
- f) Orman ürünleri sanayisi ve pazarlama,
- g) Odun dışı orman ürünlerinin envanteri ve sürdürülebilir kullanımı ve pazar olanakları ve özel sektör teşviki,
- h) Ağaçlandırma ve fidanlık teknikleri,
- i) Entegre havza yönetimi,
- j) Ormanların rekreasyonel kullanımı ve ekoturizm faaliyetleri,

- k) Orman girişimcileri için alternatif geçim kaynaklarının geliştirilmesi,
- l) Ormancılıkta coğrafi bilgi sistemleri ve uzaktan algılama
- m) Orman ekosistemlerinin sağlık ve hayatiyetinin izlenmesi,
- n) Ulusal orman envanteri,
- o) Ormancılıkta iletişim ve bilgi sistemleri,
- p) Ormancılık alanında eğitim, araştırma ve geliştirme faaliyetleri,
- q) Toprak erozyonu kontrolü,
- r) Toprak koruma,

Madde 3

Taraflar işbu Anlaşma'nın 2. Maddesinde sıralanan konular üzerinde aşağıdaki şekilde işbirliği yapacaklardır:

- a) Ormancılık alanındaki araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bilimsel ve teknik bilgi ve belge paylaşımı,
- b) Uzman, araştırmacı, danışman ve personel değişimi,
- c) Ortak çalıştay, toplantı, seminer, eğitim programı ve çalışma gezilerinin düzenlenmesi,
- d) Ortak projelerin hazırlanması ve uygulanması.

Madde 4

İşbu Anlaşma kapsamında işbirliğinin etkili bir şekilde uygulanmasının sağlanması için, Taraflarca oluşturulacak Ortak Komite aşağıda belirtilen şekilde çalışacaktır:

- a) Her bir Taraf işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinin ardından üç (3) ay içinde, işbu Anlaşma kapsamında yer alan işbirliği faaliyetlerinin yürütülmesinden sorumlu olacak bir Ulusal Koordinatör tayin edecektir. Ulusal Koordinatör en az Daire Başkanı düzeyinde olacaktır.
- b) Her bir Taraf birbirine tayin ettiği Ulusal Koordinatörün ismini bildirecektir. Her bir Taraf, birbirine herhangi bir zamanda yazılı bildirimde bulunarak Ulusal Koordinatör yerine bir vekil atayabilecektir.
- c) Ulusal Koordinatörler 2. Maddede sıralanan işbirliği faaliyetlerini içeren Ortak Çalışma Programı hazırlamak için işbirliği yapacaktır.
- d) Ulusal Koordinatörler 2. Maddede sıralanan faaliyetleri görüşmek için herhangi bir zamanda düzenlenecek olan Ortak Komite Toplantılarına eş-başkanlık yapacaktır ve Ortak Komite tarafından alınacak tavsiyelerin uygulanmasını izleyecektir.

Madde 5

Taraflar, ulusal mevzuatları ve akdetmiş oldukları uluslararası anlaşmalar çerçevesinde, bu Anlaşma dahilinde yaratılacak ve transfer edilecek fikri mülkiyet haklarının etkin bir şekilde korunmasını sağlayacaklardır. İşbu Anlaşma bağlamında, fikri mülkiyet kavramı 14 Temmuz 1967'de Stockholm'de imzalanmış olan Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü'nü Kuran Anlaşma'nın 2. maddesinde tanımlandığı şekilde anlaşılacaktır.

Madde 6

İşbu anlaşma kapsamında yürütülen işbirliği faaliyetlerinden kaynaklanan giderler, Taraflarca, duruma göre ortaklaşa kararlaştırıldığı şekilde karşılanacaktır.

Madde 7

Taraflar; resmi ve akademik kurumları, özel firmaları ve sivil toplum kuruluşlarını işbu Anlaşma çerçevesindeki işbirliği faaliyetlerine katılmaya davet edebilir.

Madde 8

İşbu Anlaşma, Tarafların karşılıklı yazılı rızaları ile herhangi bir zamanda değiştirilebilecektir. Bu değişiklikler işbu Anlaşma'nın 12. maddesinde belirtilen usule uygun şekilde yürürlüğe girecektir.

Madde 9

İşbu Anlaşma'nın yorumlanmasından veya uygulanmasından kaynaklanabilecek herhangi bir anlaşmazlık Taraflar arasında müzakere yolu ile çözülecektir.

Madde 10

Karşılıklı yazılı mutabakata varılarak, Taraflar işbirliği sonuçlarını ulusal mevzuatları ile uyumlu olarak üçüncü Taraflar ile paylaşmak için anlaşabilirler.

Madde 11

İşbu Anlaşma, hiçbir şekilde Tarafların taraf olduğu diğer uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan mevcut hak ve yükümlülüklerini etkileyecek şekilde yorumlanamaz

Madde 12

İşbu Anlaşma, Tarafların, anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usulleri tamamladıklarını, birbirlerine yazılı olarak, diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

İşbu Anlaşma bir (1) yıllık süreyle yürürlükte kalacaktır. Taraflardan biri İşbu Anlaşma'yı sona erdirme niyetini, yürürlük süresi dolmadan en az altı (6) ay önceden karşı tarafa diplomatik kanallardan yazılı olarak bildirmediği sürece İşbu Anlaşma'nın geçerliliği birer (1) yıllık süreler halinde otomatik olarak yenilenecektir.

İşbu Anlaşma'nın sona ermesi, Anlaşma gereğince üzerinde mutabık kalınan ve sona erme öncesinde başlatılan proje ve faaliyetlerin geçerliliğini ve süresini etkilemeyecektir.

İşbu Anlaşma; *Anlaşma...*'da, *17. Kasım...2017* tarihinde, Türkçe, Karadağca ve İngilizce dillerinin her biri için iki (2) orijinal nüsha halinde ve bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere düzenlenmiştir. Yorum farklılığı olması halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

KARADAĞ

HÜKÜMETİ ADINA

HÜKÜMETİ ADINA

Recep AKDAĞ

Milutin SIMOVIĆ

Başbakan Yardımcısı

**Başbakan Yardımcısı ve Tarım ve Kırsal
Kalkınma Bakanı**

**SPORAZUM O SARADNJI
IZMEĐU
VLADE REPUBLIKE TURSKJE I VLADE CRNE GORE
U OBLASTI ŠUMARSTVA**

Vlada Republike Turske i Vlada Crne Gore, u daljem tekstu „Strane“;

u okviru ovog „Sporazuma o saradnji“, u daljem tekstu „sporazum“;

izražavajući želju za jačanjem prijateljskih odnosa između turskog i crnogorskog naroda i poboljšanjem saradnje u oblasti šumarstva,

prepoznajući da kontrola dezertifikacije i erozije iziskuje blisku naučnu, tehničku i tehnološku saradnju,

uzimajući u obzir prednosti i zajedničke interese koji bi nastali iz bliže saradnje u oblasti šumarstva,

izražavajući želju za jačanjem saradnje u okviru međunarodnih multilateralnih ugovora i konvencija, čije su Strane članice,

dogovorile su se o sljedećem:

Član 1

Radi zaštite prirodnih resursa, borbe protiv dezertifikacije i suše, kontrole erozije, očuvanja i rehabilitacije postojećih šuma, Strane, u skladu sa njihovim nacionalnim zakonodavstvom, će saradivati kroz diobu informacija, iskustva i tehnologije, na osnovima jednakosti, reciprociteta i uzajamne koristi.

Član 2

Strane će saradivati u sljedećim oblastima:

- a) višenamjensko planiranje upravljanja šumama,
- b) održivo upravljanje biodiverziteta u postojećim šumskim ekosistemima,
- c) rehabilitacija degradiranih šumskih ekosistema,
- d) integrisane metode borbe protiv šumskih štetočina,
- e) upravljanje šumskim požarima,
- f) industrija šumskih proizvoda i marketing,
- g) inventar nedrvenih šumskih proizvoda i njihova održiva upotreba i marketinški potencijal,
- h) pošumljavanje i rasadne tehnike,
- i) integrisano upravljanje vododjelicama,
- j) rekreativna upotreba šuma i ekoturističke aktivnosti,

- k) razvoj aktivnosti koje doprinose alternativnim izvorima prihoda za privrednike u šumarstvu,
- l) sistem geografskih informacija i daljinsko očitavanje u šumarstvu,
- m) nadzor zdravlja i vitalnosti šumskih ekosistema,
- n) inventar državnih šuma,
- o) informacioni i komunikacioni sistemi u šumarstvu,
- p) obuke, istraživanje i razvojne aktivnosti u šumarstvu,
- q) kontrola erozije zemljišta,
- r) očuvanje zemljišta.

Član 3

Strane će saradivati u sljedećim oblicima u oblastima navedenim u članu 2 ovog sporazuma:

- a) razmjena naučnih i tehničkih informacija i dokumenata o istraživanju i razvojnim aktivnostima u oblasti šumarstva,
- b) razmjena eksperata, istraživača, konsultanata i osoblja,
- c) organizacija zajedničkih radionica, sastanaka, seminara, trening programa i studijskih posjeta,
- d) priprema i implementacija zajedničkih projekata.

Član 4

Radi obezbjeđivanja efikasne implementacije saradnje u okviru ovog sporazuma, Zajednički odbor koje uspostavljaju Strane će funkcionisati na sljedeći način:

- a) svaka Strana će odrediti nacionalnog koordinatora koji će biti odgovoran za sprovođenje zajedničkih aktivnosti u okviru ovih sporazuma, u roku od 3 mjeseca nakon što sporazum stupi na sngu. Zvanje nacionalni koordinators će biti minimum na nivou šefa odjeljenja.
- b) Strane će se međusobno obavijestiti o imenovanju nacionalnog koordinators. Svaka Strana može bilo kad da odredi zamjenu nacionalnom koordinators dostavljajući pismenu informaciju drugoj Strani.
- c) nacionalni koordinators će saradivati na pripremi Zajedničkog radnog programa koji će pokrivati aktivnosti navedene u članu 2.
- d) nacionalni koordinators će voditi sastanke Zajedničkog odbora koji će se sastati u dogovorenom vremenu radi diskusije aktivnosti navedenih u članu 2 i pridržavaće se sprovođenja preporuka donesenih na sastancima Zajedničkog odbora.

Član 5

Strane, u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvima i međunarodnim sporazumima čijih su potpisnice, će omogućiti djelotvornu zaštitu prava na intelektualnu svojinu prenesene ili stvorene u sklopu ovog sporazuma. U svrhu ovog sporazuma, definicija intelektualne svojine se interpretira kao u članu 2 Konvencije o uspostavljanju Svjetske organizacije za intelektualnu svojinu, sačinjeno u Štokholmu, 14. jula 1967. godine.

Član 6

Troškove nastale tokom zajedničkih aktivnosti sprovedenih u okviru ovog sporazuma će snositi Strane zajedničkim dogovorom za svaki od pojedinačnih slučajeva.

Član 7

Strane mogu pozvati državne i akademske institucije, privatne kompanije i nevladine organizacije da učestvuju u aktivnostima saradnje u okviru sporazuma.

Član 8

Sporazum može biti izmijenjen uzajamnom pisanom saglasnošću Strana u bilo kom vremenskom periodu. Te izmjene će stupiti na snagu u skladu sa procedurom navedenom u članu 12 ovog sporazuma.

Član 9

Svaki eventualni nesporazum u tumačenju ili sprovođenju sporazuma ugovorne strane će rješavati putem pregovora.

Član 10

Nakon zajedničkog pisanog dogovora, Strane se mogu složiti da podijele rezultate ove saradnje sa trećim stranama u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom.

Član 11

Sporazum ne smije biti sačinjen da na bilo koji način ugrozi prava i obaveze Strana u okviru postojećih međunarodnih sporazuma čije su potpisnice.

Član 12

Ovaj sporazum stupa na snagu datumom prijema posljednjeg pismenog obavještenja kojim Strane obavještavaju jedna drugu diplomatskim putem o okoncanju svojih unutrašnjih pravnih procedura potrebnih za njegovo stupanje na snagu

Sporazum će važiti za period od godinu (1) dana. Njegovo važenje će automatski biti produžavano na periode od godinu dana (1), osim ako jedna od Strana, ne dostavi pisano obavještenje o njegovom raskidu, diplomatskim putem, najmanje šest (6) mjeseci prije isteka njegovog važenja.

Raskid sporazuma neće uticati na važenje i trajanje projekta i aktivnosti dogovorenih kroz ovaj sporazum i započetih prije iniciranja raskida.

Potpisano u *Ankara.....*, dana *17.11.2017....*, u dva (2) originalna primjerka, svaki na turskom, crnogorskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi podjednako vjerodostojni. U slučaju razlika u tumačenju, mjerodavan je tekst na engleskom jeziku.

ZA VLADU

ZA VLADU

REPUBLIKE TURSKE

CRNE GORE

Nj.E. Recep AKDAĞ

Mr Milutin SIMOVIĆ

Potpredsjednik Vlade

**Potpredsjednik Vlade i ministar
poljoprivrede i ruralnog razvoja**

COOPERATION AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY AND
THE GOVERNMENT OF MONTENEGRO
IN THE FIELD OF FORESTRY

The Government of the Republic of Turkey and the Government of Montenegro hereinafter referred to as the "Parties";

Within the framework of this "Cooperation Agreement" hereinafter referred to as the "Agreement";

Expressing the desire to strengthen friendly relations between the Turkish and Montenegrin people and improve cooperation in the field of forestry,

Recognizing that desertification and erosion control require close cooperation scientifically, technically and technologically,

Taking into account the benefits and common interests that would arise from a closer cooperation in the field of forestry,

Wishing to strengthen the cooperation within the framework of international multilateral agreements and conventions to which both countries are parties,

Have agreed as follows:

Article 1

For the protection of natural resources, combating desertification and drought, erosion control, conservation and rehabilitation of existing forests, the Parties based on their national legislations shall cooperate through the sharing of information, experience and technology on the basis of equality, reciprocity and mutual benefit.

Article 2

The Parties shall cooperate in the following fields:

- a) Multi-functional forest management planning,
- b) Sustainable management of biodiversity existing in the forest ecosystems,
- c) Rehabilitation of degraded forest ecosystems,
- d) Integrated fighting methods against the forest pests,
- e) Forest fires management,
- f) Forest products industry and marketing,
- g) Non-wood forest products inventory and their sustainable utilization and marketing opportunities,
- h) Afforestation and nursery techniques,
- i) Integrated watershed management,

- j) Recreational usage of forests and ecotourism activities,
- k) Developing the alternative income generating activities for the forest entrepreneurs,
- l) Geographic information systems and remote sensing in the forestry,
- m) Monitoring the health and vitality of forest ecosystems,
- n) National forests inventory,
- o) Communication and information systems in the forestry,
- p) Training, research and development activities in the forestry,
- q) Soil erosion control,
- r) Soil conservation.

Article 3

The Parties shall cooperate in the following forms on the areas listed in Article 2 of this Agreement:

- a) Exchange of scientific and technical information and documents on research and development activities in the field of forestry,
- b) Exchange of experts, researchers, consultants, and personnel,
- c) Organization of joint workshops, meetings, seminars, training programs, and study visits,
- d) Preparation and implementation of joint projects.

Article 4

To ensure the efficient implementation of cooperation under this Agreement, a Joint Committee established by the Parties shall operate as follows:

- a) Each Party shall designate a National Coordinator to be responsible for the implementation of cooperation activities under this Agreement within three (3) months following its entry into force. A National Coordinator shall be at least at a department head level.
- b) Each Party shall notify each other regarding the name of the designated National Coordinator. Each Party may designate a substitute for the National Coordinator at any time with a written notice sent to the other Party.
- c) National Coordinators shall cooperate to prepare a Joint Working Program covering the cooperation activities listed in Article 2.
- d) National Coordinators shall co-chair the Joint Committee Meetings that would convene at any time in order to discuss the activities listed in Article 2 and shall follow the implementation of the recommendations taken by the Joint Committee.

Article 5

The Parties, in accordance with the respective national legislations and international treaties to which they are Parties, shall ensure effective protection of the rights for intellectual property transferred or created under this Agreement. For the purpose of this Agreement, intellectual property is understood to have the meaning given in Article 2 of the Convention Establishing the World Intellectual Property Organization, done at Stockholm on 14 July 1967.

Article 6

Expenses arising from the cooperation activities carried out under this Agreement shall be borne as mutually decided on a case-by-case basis by the Parties.

Article 7

The Parties may invite governmental and academic institutions, private enterprises and non-governmental organizations to participate in the activities of cooperation within the framework of this Agreement.

Article 8

This Agreement may be amended by mutual written consent of the Parties at any time. These amendments shall enter into force according to the procedure established in the Article 12 of this Agreement.

Article 9

Any dispute that may arise from the interpretation or implementation of this Agreement shall be resolved by the Parties through negotiation.

Article 10

Upon mutual written agreement, the Parties may agree to share the results of this cooperation with third parties in conformity with their national legislations.

Article 11

This Agreement shall not be construed to affect in any way the existing rights and obligations of the Parties under other international agreements to which they are parties.

Article 12

This Agreement shall enter into force on the date of the receipt of the latest written notification by which the Parties notify each other through diplomatic channels of the completion of their internal legal procedures necessary for entry into force of the said document.

This Agreement shall remain in force for a period of one (1) year. Its validity shall be extended automatically for successive periods of one (1) year unless either one of the Parties submit a written notice through diplomatic channels of its intention to terminate it at least six (6) months before its expiration date.

The termination of this Agreement shall not affect the validity and duration of the projects and activities agreed upon pursuant to this Agreement and initiated prior to such termination.

Signed in *Ankara*..... on *17th November 2011* in two (2) original copies, each in Turkish, Montenegrin, and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

**FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF TURKEY**

**FOR THE GOVERNMENT OF
MONTENEGRO**

Recep AKDAĞ

Deputy Prime Minister

Milutin SIMOVIĆ

**Deputy Prime Minister and
Minister of Agriculture and Rural
Development**